

Παρατηρητήριο Τουρισμού Δυτικής Κρήτης

Τουρισμός Δήμου Χανίων

Η Έρευνα και ανάλυση υλοποιήθηκε από το Παρατηρητήριο Τουρισμού Δυτικής Κρήτης και συντονίστηκε από το τμήμα Οικονομίας & Διοίκησης του Μεσογειακού Αγρονομικού Ινστιτούτου Χανίων (ΜΑΙΧ), σε συνεργασία με το Εργαστήριο Συστημάτων Χρηματοοικονομικής Διοίκησης του Πολυτεχνείου Κρήτης, το τμήμα Διοικητικής Επιστήμης & Τεχνολογίας του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου (ΕΛΜΕΠΑ), μέλη του Τμήματος Οικονομικών επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης, την Ανώτερη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Κρήτης (ΑΣΤΕΚ), την Περιφέρεια Κρήτης και τον Δήμο Χανίων. Στο Παρατηρητήριο Τουρισμού Δυτικής Κρήτης, το οποίο λειτουργεί πάνω από μια δεκαετία με πρωτοβουλία της Ένωσης Ξενοδόχων Χανίων συμμετέχει επίσης, το Οικονομικό Επιμελητήριο Δυτικής Κρήτης και το Επιμελητήριο Χανίων.

Για την ανάλυση της έρευνας που συνεχίζεται και πραγματοποιείται στο αεροδρόμιο Χανίων (Ι. Δασκαλογιάννης) έχουν συμπεριληφθεί 3400 έγκυρα ερωτηματολόγια καθ'όλη την τουριστική περίοδο, μεταφρασμένα σε διάφορες γλώσσες, από ερευνητές του ΜΑΙΧ και Πολυτεχνείου Κρήτης. Η έρευνα αυτή χρηματοδοτείται από τον Δήμο Χανίων. Για την ομαλή διεξαγωγή της έρευνας υπάρχει συνεχής υποστήριξη από τη Fraport-Greece και το Προσωπικό του Αερολιμένα Χανίων. Αναφορά γίνεται στις πιο πρόσφατες αφίξεις αλλοδαπών τουριστών που έχουν δημοσιευθεί από την Fraport-Greece για το αεροδρόμιο Χανίων με σκοπό να αξιολογήσει την φετινή τουριστική κίνηση στην Κρήτη και να τη συγκρίνει με την αντίστοιχη τελευταία περίοδο του 2019, προ κορονοϊού εποχή, όπως επίσης γίνεται σύγκριση του προφίλ των αλλοδαπού τουρίστα που διαμένει στο Δήμο Χανίων σε σχέση με αυτόν που διαμένει στην ευρύτερη περιοχή της Δυτικής Κρήτης.

Δρ. Γεώργιος Μπασουράκης
Διευθυντής Μ.Α.Ι.Χ.

Γεώργιος Αγγελάκης
Ερευνητής Τμ. Οικονομίας
& Διοίκησης Μ.Α.Ι.Χ.
υπ. διδάκτωρ
Τμ. Διοικητικής Επιστήμης
& Τεχνολογίας, ΕΛΜΕΠΑ

Περικλής Δράκος, ΕΔΙΠ
Τμ. Οικονομικών
Επιστημών
Πανεπιστήμιο Κρήτης

Καθ. Κωνσταντίνος Ζοπουνί-
δης, Ακαδημαϊκός, Διευθυντής
Εργ. Συστημάτων Χρηματοοικονο-
μικής Διοίκησης & Ανάλυσης
Δεδομένων και Πρόβλεψης του
Πολυτεχνείου Κρήτης, Audencia
Business School, France

Χρήστος Λεμονάκης
Επ. Καθηγητής
Διευθυντής Εργαστηρίου
Διοικητικής Οικονομικής
& Συστημάτων Αποφάσεων
Τμ. Διοικητικής Επιστήμης
& Τεχνολογίας, ΕΛΜΕΠΑ

Γεώργιος Ασαλάκης
Αν. Καθηγητής
Σχολή Μηχανικών
Παραγωγής & Διοίκησης
Πολυτεχνείο Κρήτης

Χρυσοβαλάντης Γαγάνης
Καθηγητής
Τμ. Οικονομικών Επιστημών
Πανεπιστήμιο Κρήτης

Ανδρέας Παναγόπουλος
Αν. Καθηγητής
Τμ. Οικονομικών Επιστημών
Πανεπιστήμιο Κρήτης

Δημήτριος Στυλίδης
Αν. Καθηγητής
Τμ. Οικονομικών Επιστημών
Πανεπιστήμιο Κρήτης

Αθανάσιος Σπυριάδης
Επ. Καθηγητής
Τμ. Οικονομικών Επιστημών
Πανεπιστήμιο Κρήτης

Βανέσσα Σημαντηράκη
Επ. Καθηγήτρια
Διευθύντρια Α.Σ.Τ.Ε.Κ.

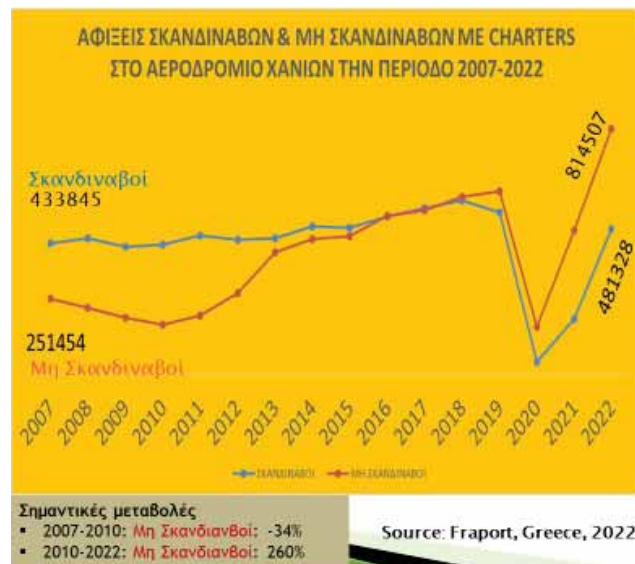
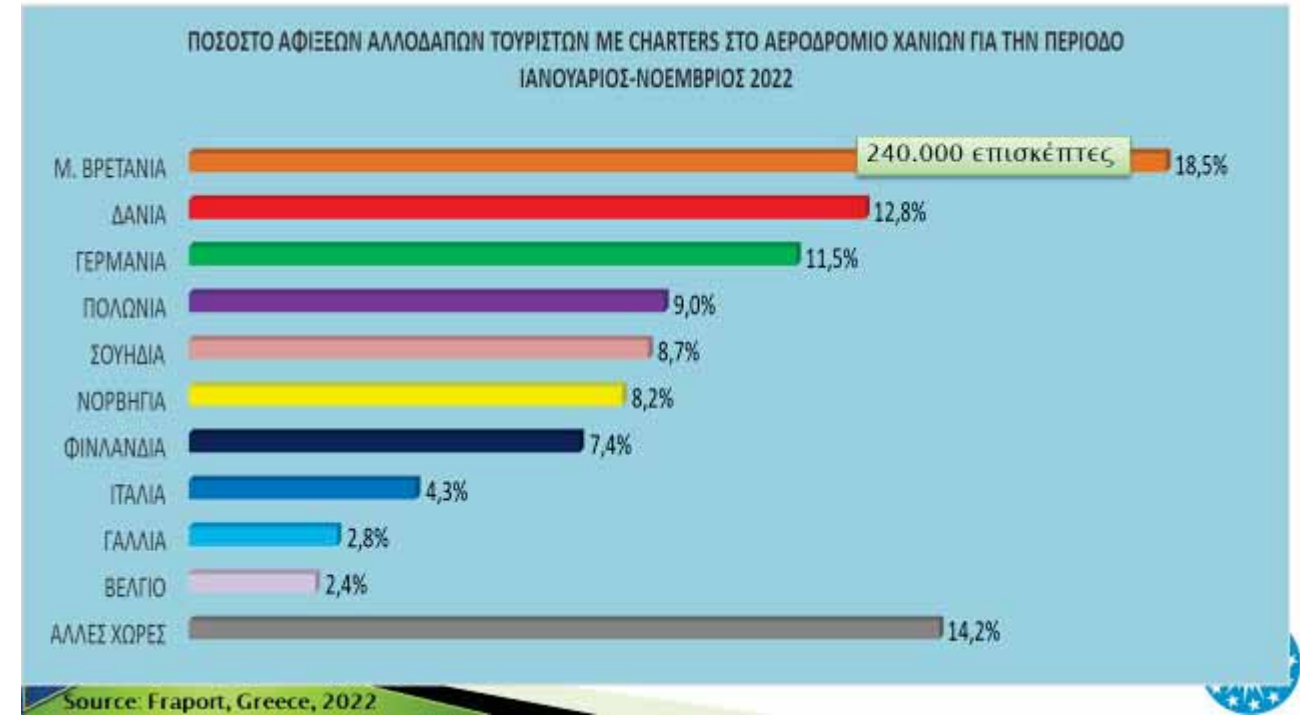
Αφίξεις αλλοδαπών τουριστών Αεροδρομίου Χανίων

Σχετικά με τις αφίξεις αλλοδαπών τουριστών στο αεροδρόμιο Χανίων και με βάση τα πρόσφατα στοιχεία της Fraport-Greece για την περίοδο Ιανουάριος-Νοέμβριος 2022, καταγράφεται ρεκόρ αφίξεων με 1,3 εκατ. αφίξεις, σημειώνοντας αύξηση 13% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019, όπου είχαν σημειωθεί 1,1 εκατ. αφίξεις, χρονιά προ κορονοϊού εποχή.

Η φετινή αύξηση, σε σχέση με το 2019, καταγράφεται από τις κύριες εθνότητες, όπως είναι οι Γερμανοί με 68%, Βρετανοί με 30%, Πολωνοί με 20% και Δανοί με 17%. Ενθαρρυντική είναι επίσης, η αύξηση των Ιταλών και Γάλλων με ποσοστά 200% και 90% αντίστοιχα, όπου δείχνουν ότι επανακάμπτουν. Αντίθετα, σημαντικές είναι οι μειώσεις των Αυστριακών με 23% και Κυπρίων, Βέλγων και Ολλανδών με ποσοστά κοντά στο 14%, ενώ ανησυχητικές είναι πτώσεις των αφίξεων που καταγράφουν οι Νορβηγοί με 30% και Σουηδοί με 21%, οδηγώντας σε μια συνολική μείωση των Σκανδιναβών τουριστών κατά 10% τη φετινή χρονιά σε σχέση με το 2019. Έτσι, ενώ το διάστημα 2013-2019, το ποσοστό των Σκανδιναβών ήταν γύρω στο 50% επί του συνολικού ποσοστού αφίξεων, φέτος το ποσοστό διαμορφώνεται κοντά στο 37%.

Παρατηρείται λοιπόν ότι αλλάζει το μίγμα των εθνικοτήτων, αφού σχεδόν τέσσερις στους δέκα αλλοδαπούς επισκέπτες είναι Σκανδιναβοί. Την πρώτη θέση επί των συνολικών αφίξεων, καταλαμβάνουν οι Βρετανοί με 19% και ακολουθούν οι Δανοί με 13%, Γερμανοί με 12%, ενώ οι Σουηδοί και Νορβηγοί, εκεί που βρίσκονταν στις πρώτες θέσεις επί των συνολικών αφίξεων μέχρι το 2019, οπισθοχώρησαν στην πέμπτη και έκτη θέση αντίστοιχα, κατέχοντας ποσοστό κοντά στο 9%, ποσοστό ίδιο με αυτό των Πολωνών και ακολουθούν οι Φιλανδοί με 7%. Οι Πολωνοί, των οποίων η παρουσία τους άρχισε να γίνεται αισθητή από το 2017, σήμερα αποτελούν ένα υπολογίσιμο τμήμα των επισκεπτών. Οι Ιταλοί καταλαμβάνουν ένα ποσοστό στο 4%, ενώ Γάλλοι και Βέλγοι βρίσκονται κοντά στο 3% επί των συνολικών αφίξεων στο αεροδρόμιο Χανίων.

ΕΤΟΣ	ΣΚΑΝΔΙΝΑΒΟΙ	ΜΗ ΣΚΑΝΔΙΝΑΒΟΙ
2007	63,3	36,7
2008	67,1	32,9
2009	69,2	30,8
2010	72,2	27,8
2011	70,2	29,8
2012	62,4	37,6
2013	52,8	47,2
2014	52,2	47,8
2015	51,4	48,6
2016	49,9	50,1
2017	50,2	49,8
2018	49,5	50,5
2019	46,9	53,1
2020	21,1	78,9
2021	28,0	72,0
2022	37,2	62,8

Έρευνα πεδίου

Στα πλαίσια των δομικών αλλαγών στον τουρισμό που έφερε το 2020 η πανδημία και η φετινή τουριστική έρευνα στο Αεροδρόμιο Χανίων μετατράπηκε σε COVID-19 SAFE SURVEY, όπου εκτός από τις προσωπικές συνεντεύξεις και ερωτηματολόγια όπου χρειάζεται, αξιοποιείται επίσης πλήρως το αυτοματοποιημένο σύστημα οικειοθελούς συμμετοχής των αλλοδαπών τουριστών με την χρήση των προσωπικών τους συσκευών (PC, Smartphone και Tablet). Η επιλογή αυτής της δυνατότητας γνωστοποιείται στους επισκέπτες από τον εκπρόσωπο της έρευνας ή/και με ROLL UPS και ενεργοποιείται στην γλώσσα επιλογής του ενδιαφερόμενου μέσω οπτικής σάρωσης κατάλληλου Url ή QR Code από το PC, Smartphone ή Tablet.

Αναφορικά με τα αποτελέσματα της έρευνας, οι τουρίστες που προτιμάνε να διαμένουν στο Δήμο Χανίων, παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις ως προς

το προφίλ τους σε σχέση με την εποχή πριν τον κορονοϊό.

Συγκριτικά με τα προηγούμενα έτη, προ εποχής κορονοϊού, φέτος καταγράφεται αυξημένο το ποσοστό των αλλοδαπών τουριστών της τάξεως του 63% που επισκέπτονται τα Χανιά για πρώτη φορά, κυρίως λόγω της μειωμένης έλευσης Νορβηγών και Σουηδών τουριστών, που παραδοσιακά είναι αυτοί που προτιμάνε να ξανα-επισκέπτονται τον συγκεκριμένο προορισμό, ενώ το ποσοστό των επισκεπτών που έχουν επισκεφθεί τη Δυτική Κρήτη για πρώτη φορά είναι λίγο χαμηλότερο αλλά εξίσου υψηλό στο 56%. Επίσης, σχεδόν δύο στους τρεις αλλοδαπούς τουρίστες δήλωσαν ότι οι συγκεκριμένες διακοπές ήταν οι κύριες διακοπές για αυτό τον χρόνο, ενώ ένας στους τρεις επισκέπτες ισχυρίστηκε ότι είχε ξαναπάει διακοπές πριν έρθει στα Χανιά μέσα στο έτος.

Δημογραφικά χαρακτηριστικά επισκεπτών 1

Σχετικά με τον οικονομικό τομέα απασχόλησης, σχεδόν τρεις στους τέσσερις αλλοδαπούς τουρίστες δραστηριοποιούνται στον τριτογενή τομέα, ενώ οκτώ στους δέκα είναι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ο μέσος όρος του εισοδηματικού τους επιπέδου κυμαίνεται μεταξύ 60.000 - 70.000 ευρώ όταν το 2019 κυμαίνονταν σε χαμηλότερα επίπεδα μεταξύ

50.000 - 60.000 ευρώ. Επίσης, το εισοδηματικό επίπεδο αυτών που διαμένουν στον Δήμο Χανίων είναι λίγο χαμηλότερο από το μέσο όρο των επισκεπτών στη Δυτική Κρήτη, λόγω και της ιδιαίτερης αύξησης αλλοδαπών τουριστών που προέρχονται από χώρες της Γερμανίας, ΗΒ, Αμερικής, Καναδά και Αυστραλίας, οι οποίοι διαμένουν κυρίως στην ενδοχώρα.

Δημογραφικά χαρακτηριστικά επισκεπτών 3

Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι φέτος καταγράφεται αύξηση άνω του 10% της μέσης δαπάνης που πραγματοποιεί ο επισκέπτης που διαμένει στον Δήμο Χανίων, εξαιρώντας έξοδα εισιτηρίων και διαμονής, σε σχέση με την «καλή σεζόν» του 2019. Οι δαπάνες αυτές είναι επίσης λίγο χαμηλότερες

από το μέσο όρο των δαπανών των επισκεπτών στη Δυτική Κρήτη και αυτό οφείλεται, μεταξύ άλλων και στην έντονη παρουσία και καταναλωτική συμπεριφορά τουριστών από τη Βόρεια Αμερική που διαμένουν κυρίως εκτός Δήμου Χανίων, λόγω αυξητικής τάσης του δολαρίου και υψηλής πτώσης του ευρώ.

Κατανομή (ποσοστό) χρημάτων που δαπανήθηκαν κατά την διάρκεια διαμονής (Εξαιρούνται εισιτήρια και δαπάνες για κατάλυμα)

Αναφορικά με τις δαπάνες που πραγματοποίησαν οι αλλοδαποί τουρίστες κατά τη διάρκεια παραμονής τους στον Δήμο Χανίων, οι αλλοδαποί επισκέπτες από ΗΠΑ/Καναδά/Αυστραλία αλλά και αυτοί από τη Μεσόγειο φαίνεται να ξοδεύουν περισσότερο τα χρήματά τους στις μετακινήσεις, οι επισκέπτες από τις Σκανδιναβικές Χώρες, ΗΒ/Ιρλανδία, Κεντρική Ευρώπη και Ανατολική Ευρώπη σε δαπάνες εστίασης, ενώ λιγότερες δαπάνες πραγματοποιήθηκαν από όλες ανεξαιρέτως τις εθνικότητες αναφορικά με την αγορά τοπικών προϊόντων από τοπικές επιχειρήσεις.

Σχετικά με τις ηλικιακές κατηγορίες, παραμένει υψηλό το ποσοστό των τουριστών που είναι νεαρής ηλικίας έως 34 ετών που προτιμάει να διαμένει στον Δήμο Χανίων, ποσοστό υψηλότερο από το αντίστοιχο ποσοστό των επισκεπτών στη Δυτική Κρήτη και αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι μεγαλύτερες

ηλικιακά ομάδες αναζητούν πιο απομακρυσμένους από το Κέντρο τόπους διαμονής για λόγους περισσότερης ησυχίας και ξεκούρασης. Έτσι λοιπόν στη Δυτική Κρήτη αρχίζουν να επανέρχονται αλλοδαποί τουρίστες ηλικίας 35-64 ετών, με ένα ποσοστό 55% των αλλοδαπών τουριστών να ανήκουν σε αυτές τις ηλικιακές κατηγορίες, σε σχέση με τα δύο προηγούμενα έτη 2020 και 2021 και έτσι να φτάνουμε σε επίπεδα προ κορονοϊού εποχή, με την έλευση επισκεπτών από όλες τις ηλικιακές ομάδες. Αναφορικά με την οικογενειακή κατάσταση των αλλοδαπών που διαμένουν στον Δήμο Χανίων το 55% δηλώνουν παντρεμένοι, ενώ τέσσερις στους δέκα είναι ελεύθεροι. Το ποσοστό των τουριστών που δεν είναι παντρεμένοι είναι λίγο υψηλότερο από το αντίστοιχο μέσο όρο των τουριστών που διαμένουν στη Δυτική Κρήτη και αυτό γιατί στον Δήμο Χανίων διαμένουν κυρίως άτομα νεαρής ηλικίας.

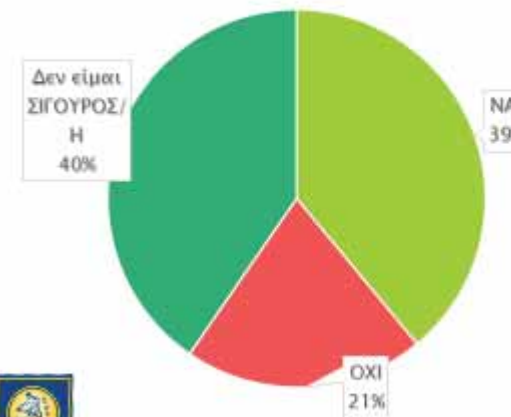
Δημογραφικά χαρακτηριστικά επισκεπτών 1

Με την σκιά εμφανίζεται η κατανομή στη Δυτ. Κρήτη

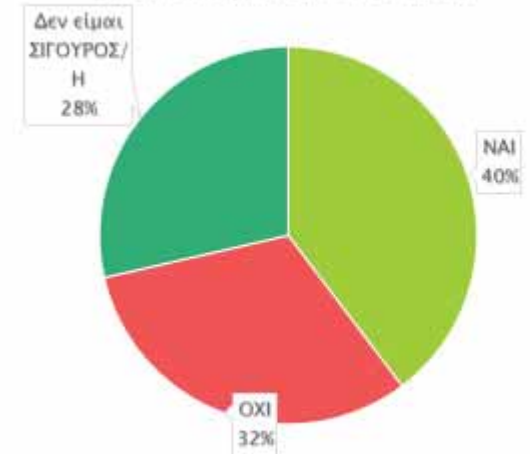
Σχεδόν όλοι οι αλλοδαποί τουρίστες δηλώνουν ότι όχι μόνο έμειναν από πολύ έως πάρα πολύ ικανοποιημένοι από την επίσκεψή τους στα Χανιά, αλλά θα σύστηναν ανεπιφύλακτα τα Χανιά σε συγγενείς και φίλους ως προορισμό διακοπών. Επίσης, τέσσερις στους δέκα επισκέπτες θα ερχόντουσαν στα Χανιά και κατά τη

Θα ερχόσασταν στα Χανιά το χειμώνα αν υπήρχαν απευθείας πτήσεις από την πόλη σας;

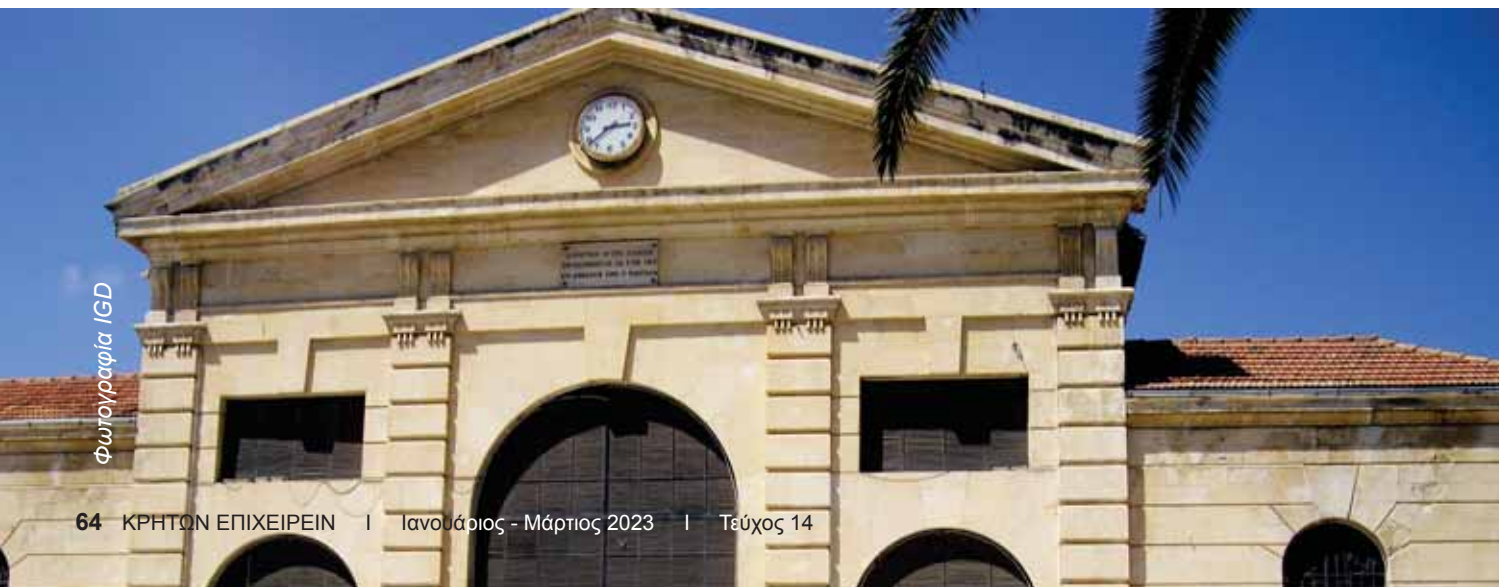
διάρκεια της χειμερινής περιόδου αν υπήρχε απευθείας ανταπόκριση από την πόλη τους, γεγονός που αναδεικνύει τη δυναμική του προορισμού και κατά τη χειμερινή περίοδο, ενώ το ίδιο ποσοστό τουριστών θα επιθυμούσαν να συνεχίζουν να εργάζονται με τη μορφή τηλεργασίας από τα Χανιά.

Θα θέλατε να συνεχίσετε να εργάζεστε για τον εργοδότη σας, αλλά με τη μορφή τηλεργασίας από τα Χανιά;

Διαφορές σε σχέση με το 2019, εντοπίζονται στις περιοχές, στον τύπο καταλύματος αλλά και στα πακέτα διαμονής που προτιμούν οι αλλοδαποί τουρίστες. Πιο συγκεκριμένα, υπάρχει αύξηση στην προτίμηση καταλυμάτων της Πόλης Χανίων, αλλά και της ενδοχώρας, κυρίως στην περιοχή της Κισσάμου. Επίσης, να σημειωθεί ότι σχεδόν έξι στους δέκα αλλοδαπούς τουρίστες που διαμένουν στην Πόλη Χανίων, δεν μετακινού-

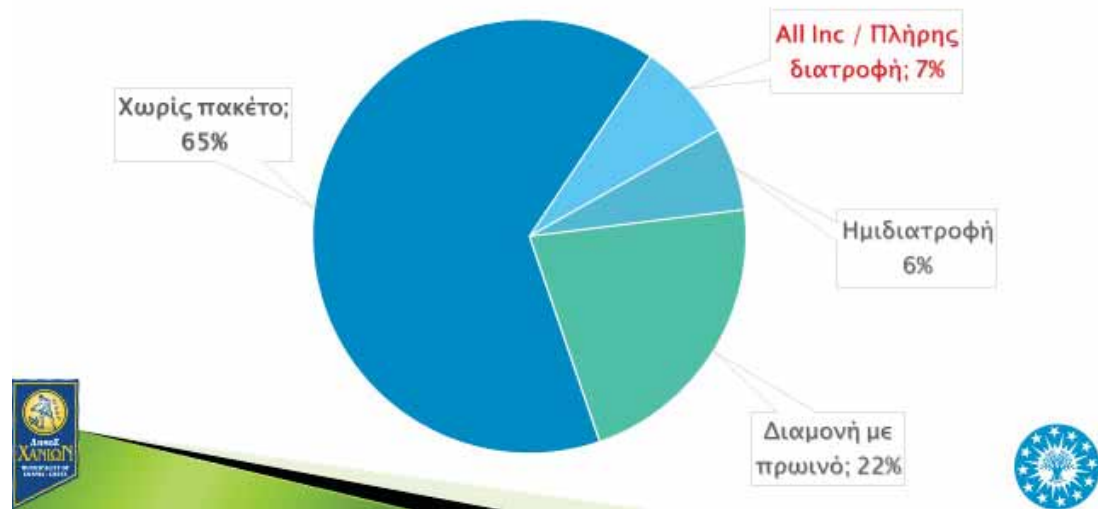
νται σε άλλες περιοχές για διανυκτέρευση. Αντίθετα το 15% που διαμένουν στην Πόλη Χανίων, πραγματοποιούν διανυκτέρευση στις περιοχές του Πλατανιά και της Αγίας Μαρίνας, ίδιο ποσοστό τουριστών διανυκτερεύει στην περιοχή της Κισσάμου, ενώ γύρω στο 3% έκαστος είναι το ποσοστό αυτών που θα προτιμήσουν έστω και μια διανυκτέρευση στην Παλαιόχωρα, τη Σούγια, τα Σφακιά και τον Αποκόρωνα.

Αισθητά μειωμένα είναι τα ποσοστά των τουριστών που προτιμούν το λεγόμενο πακέτο “all inclusive”, με τους περισσότερους αλλοδαπούς επισκέπτες να μην προτιμάνε κανένα πακέτο. Από τους τουρίστες που διέμειναν στον Δήμο Χανίων, μόλις το 7% έκανε χρήση του πακέτου “all inclusive”, σχεδόν ένας στους πέντε

προτίμησε διαμονή με πρωινό ενώ την απλή διαμονή χωρίς διατροφή επέλεξαν δύο στους τρεις επισκέπτες. Το ποσοστό των τουριστών που προτίμησαν το “all inclusive” είναι διπλάσιο στην ευρύτερη περιοχή της Δυτικής Κρήτης, σημειώνοντας όμως χαμηλά ποσοστά.

Τι τύπο διαμονής (ή πακέτο) χρησιμοποιήσατε κατά την διαμονή σας στα Χανιά;

Αυξημένο είναι το ποσοστό των αλλοδαπών τουριστών που προτιμούν τις βραχυπρόθεσμες ενοικιάσεις τύπου Air BnB στον Δήμο Χανίων, αφού περίπου τρεις στους δέκα τουρίστες επιλέγουν να διαμένουν σε τέτοια καταλύματα, όταν το αντίστοιχο ποσοστό των τουριστών που διαμένει σε Air BnB στην ευρύτερη περιοχή της Δυτικής Κρήτης είναι το μισό. Τα ξενοδοχεία,

αν και ελαφρώς μειωμένα σε ποσοστά σε σχέση με το 2019, παραμένουν στην πρώτη θέση των προτιμήσεων των τουριστών στον Δήμο Χανίων, με περίπου τέσσερις στους δέκα επισκέπτες να τα επιλέγουν, ενώ το ποσοστό αυτών που επιλέγουν ενοικιαζόμενα διαμερίσματα/δωμάτια έχει φτάσει στο 19%.

Χαρακτηριστικά επίσκεψης 5

Είδος καταλύματος- (ποσοστά)

Αναφορικά με τον αριθμό ημερών κατά τη διάρκεια των διακοπών τους, οι αλλοδαποί τουρίστες πραγματοποίησαν κατά μέσο όρο εννέα ημέρες διακοπών στον Δήμο

Χανίων, μία ημέρα λιγότερη από ότι οι τουρίστες που διέμειναν στην ευρύτερη περιοχή της Δυτικής Κρήτης.

Χαρακτηριστικά επίσκεψης 1

Φωτογραφία: IG D

Σχετικά με τη συνοδεία διακοπών, πάνω από τους μισούς αλλοδαπούς επισκέπτες που διαμένουν στον Δήμο Χανίων πραγματοποιούν διακοπές με το/τη σύζυγο, ενώ μόλις 10% είναι το ποσοστό των τουριστών που προτιμούν να κάνουν οικογενειακές διακοπές με παιδιά. Σημαντικά είναι επίσης τα ποσοστά (κοντά στο 30%) αυτών που πραγματοποιούν διακοπές με φίλους ή συγγενείς. Μεγάλη διαφορά σημειώνεται επίσης και στον τρόπο κράτησης των καταλυμάτων και οργάνωσης των διακοπών στον Δήμο Χανίων σε σχέση με το 2019, αφού ένα αρκετά υψηλό ποσοστό και συγκεκριμένα οκτώ στους δέκα αλλοδαπούς τουρίστες προτίμησαν να προβούν στις σχετικές ενέργειες διεκπεραίωσης του ταξιδιού μόνοι τους και όχι μέσω ταξιδιωτικού γραφείου ή/και πράκτορα, όπως συνηθιζόταν προ κορονοϊού εποχή. Το αντίστοιχο ποσοστό των αλλοδαπών τουριστών που οργανώνουν μόνοι τους το ταξίδι τους και διαμένουν στην ευρύτερη περιοχή της Δυτικής Κρήτης είναι χαμηλότερο και κυμαίνεται στο 60%.

Οι αλλοδαποί τουρίστες που διαμένουν στον Δήμο Χανίων κάνουν χρήση ενοικιαζόμενων οχημάτων κατά μέσο όρο 6 ημέρες, επιλέγοντας κυρίως παραλίες όπως αυτή του Ελαφονησίου αλλά και αυτές των Μπάλου και Φαλασάρνων, ενώ εξίσου σημαντικός αριθμός τουριστών πραγματοποιεί επισκέψεις σε μοναστήρια και εκκλησίες, μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, κυρίως της Κνωσού. Παρατηρείται ότι οι δύο εμβληματικές παραλίες του Νομού Χανίων, όπως είναι του Ελαφονησίου και του Μπάλου είναι στις πρώτες επιλογές των αλλοδαπών τουριστών και κρίνεται απαραίτητη η αειφορική διαχείριση των προορισμών αυτών, δεδομένου του πολύ μεγάλου αριθμού αφίξεων αλλοδαπών τουριστών. Αξίζει να σημειωθεί ότι το 13% των επισκεπτών δεν πραγματοποιεί επισκέψεις/εκδρομές παρά μόνο πολύ κοντά στην περιοχή διαμονής του, όταν το αντίστοιχο ποσοστό των τουριστών που διαμένουν στην ευρύτερη περιοχή της Δυτικής Κρήτης διαμορφώνεται στο 24%.

Επιλεγμένες τοποθεσίες που πραγματοποιήθηκε επίσκεψη

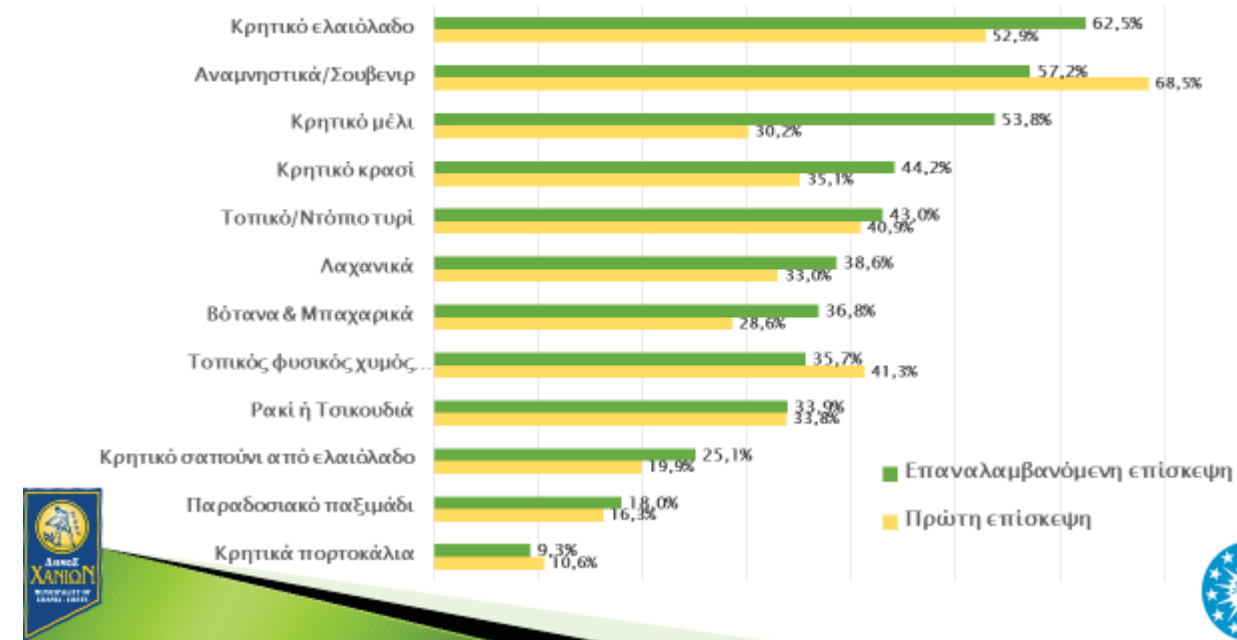

Το 13% των επισκεπτών δεν πραγματοποιεί επισκέψεις/εκδρομές, μόνο πολύ κοντά στην περιοχή της διαμονής του

Σχετικά με τα τοπικά αγροτικά προϊόντα, ο αλλοδαπός τουρίστας μένει πολύ ικανοποιημένος από τα τοπικά χαρακτηριστικά των προϊόντων αυτών, ενώ προβαίνει και σε αγορά αυτών με το ελαιόλαδο, το κρασί, το μέλι, τα τοπικά τυριά, τα λαχανικά, τον φυσικό χυμό πορτοκαλιού, τα βότανα/μπαχαρικά και το ρακί/τσικουδιά να συνεχίζουν και φέτος να προτιμώνται περισσότερο από τους αλλοδαπούς τουρίστες, ενώ ιδιαίτερη δυναμική παρουσιάζουν φέτος το κρητικό μέλι καθώς και τα φαρμακευτικά & αρωματικά φυτά. Μάλιστα, ένα

αξιοσημείωτο στοιχείο είναι ότι οι τουρίστες που έχουν ήδη ξαναεπισκεφθεί τα Χανιά αγοράζουν περισσότερο τα τοπικά αγροτικά προϊόντα από ότι οι τουρίστες που επισκέπτονται την περιοχή για πρώτη φορά, γεγονός που αναδεικνύει την εμπιστοσύνη που δείχνουν οι επισκέπτες στα Κρητικά ποιοτικά αγροτικά προϊόντα. Αντίθετα, το ποσοστό των τουριστών που επισκέπτονται για πρώτη φορά τα Χανιά, όπως είναι προφανές, προβαίνουν σε αγορά αναμνηστικών/σουβενίρ σε σχέση με εκείνους που έχουν ξαναεπισκεφθεί τον τόπο.

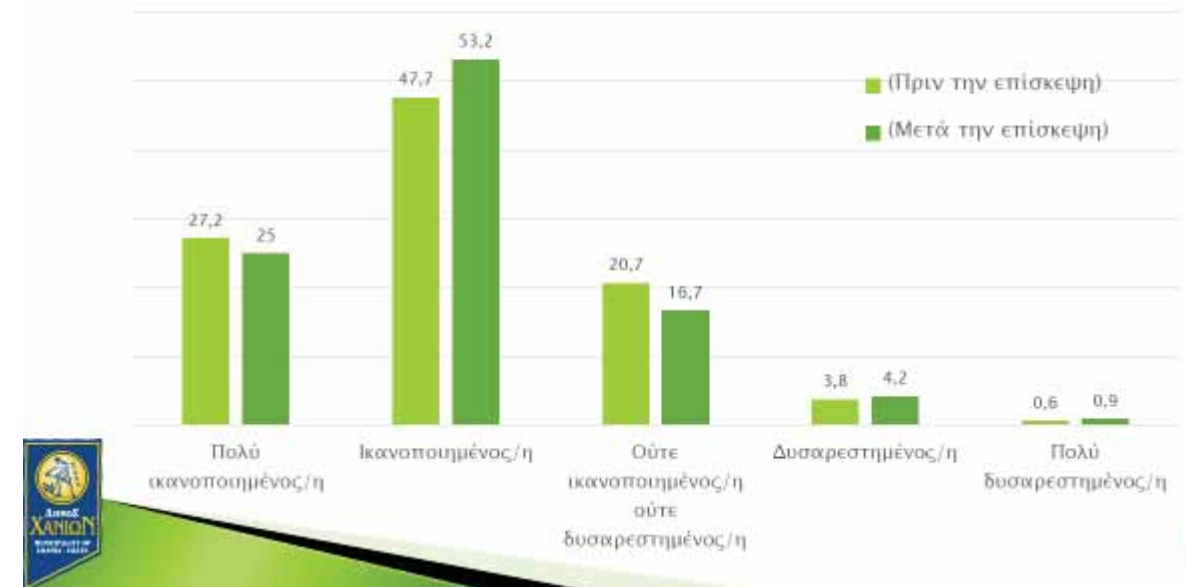
Αγορά τοπικών προϊόντων και αναμνηστικών από τους επισκέπτες

Επίσης, ένας στους τέσσερις τουρίστες έκανε χρήση των επίσημων τουριστικών πλατφόρμων, ιστοσελίδων και μέσωσων κοινωνικής δικτύωσης του Δήμου Χανίων για άντληση πληροφοριών πριν έρθει στην περιοχή, ενώ η συντριπτική πλειοψηφία των αλλοδαπών επισκεπτών

(τρεις στους τέσσερις) που διέμειναν στον Δήμο Χανίων έμειναν ευχαριστημένοι από τις διαθέσιμες διαδικτυακές πληροφορίες αναφορικά με τις προσφερόμενες υπηρεσίες, υποδομές, αξιοθέατα, online κρατήσεις και διάφορες δραστηριότητες κατά τη διάρκεια των διακοπών τους στην περιοχή.

Διαθεσιμότητα πληροφοριών στο διαδίκτυο κτλ από τον Δ. Χανίων (ποσοστά)

Απόλυτα ικανοποιημένοι έμειναν οι αλλοδαποί επισκέπτες κατά τη διάρκεια των διακοπών τους από τον καιρό, το τοπίο

και τη φύση, τις υπηρεσίες εστίασης και φιλοξενίας, τη φιλοξενία των ντόπιων, την κρητική γαστρονομία και την προσβασιμότητα στις παραλίες.

Ποσοστό ικανοποίησης από υπηρεσίες τουριστικού τομέα και φυσικά χαρακτηριστικά περιοχής Χανίων

 ΜΕΓΙΣΤΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ

Ποσοστό ικανοποίησης από υπηρεσίες τουριστικού τομέα και φυσικά χαρακτηριστικά περιοχής Χανίων

 ΜΕΤΡΙΑ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ

Νούμερα σε παρένθεση: Ούτε ικανοποίηση ούτε δυσαρέσκεια

Αντίθετα, οι αλλοδαποί τουρίστες συνεχίζουν να εκφράζουν τη δυσαρέσκεια τους σχετικά με την κακή κατάσταση του οδικού δικτύου και της σήμανσης στον Δήμο Χανίων, με μειωμένα όμως ποσοστά σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, ενώ υπάρχει αισθητή βελτίωση στην καθαριότητα τόσο στον αστικό ιστό όσο και στις παραλίες, ωστόσο το σύστημα αποκομιδής και περισυλλογής απορριμμάτων χρήζει περαιτέρω αναβάθμισης, καθώς πραγματοποιείται έντονη χρήση πλαστικών κυρίως στην Πόλη των Χανίων. Επίσης, ιδιαίτερα φέτος, λόγω του μεγαλύτερου τουριστικού κύματος που έχει δεχτεί ποτέ η περιοχή, εκφράζεται έντονα η δυσαρέσκεια και ο προβληματισμός για την κυκλοφοριακή συμφόρηση και την έλλειψη

διαθέσιμων χώρων στάθμευσης κυρίως στην Πόλη Χανίων, τη μη πραγματοποίηση αρκετών εκδηλώσεων/φεστιβάλ ενώ πολλά είναι τα παράπονα σχετικά με τη δυσκολία εύρεσης διαθέσιμων ενοικιαζόμενων οχημάτων αλλά και ταξί, έλλειψης ψηφιακών πινάκων πληροφόρησης στις στάσεις λεωφορείων προκαλώντας μεγάλο συνωστισμό και ταλαιπωρία στους τουρίστες, καθώς και την ανεπαρκή υποδομή για ποδηλατόδρομους. Πολλά αρνητικά σχόλια διατύπωσαν οι τουρίστες επίσης για τα εγκαταλλειμένα κτίρια, τα αδέσποτα και το φαινόμενο της επαιτείας, τα οποία είναι πολύ έντονα τόσο στην Παλαιά Πόλη Χανίων όσο και στις ευρύτερες τουριστικές περιοχές και τα οποία χρήζουν άμεσης ανάγκης προσεκτικής αντιμετώπισης.

Φωτογραφία IGD

Φωτογραφία IGD